

سخنرانی عبدالله نایبی رئیس نهضت آینده افغانستان

در اجلاسِ بازِ شورای عالی

ائتلاف احزاب و سازمانهای دموکرات و ترقیخواه افغانستان

کابل ۱۶ جدی ۱۳۹۱ مطابق ۵ جنوری ۲۰۱۳

رفقا و دوستان گرانقدر،

برای من به نمایندگی از نهضت آینده افغانستان، جای افتخار بزرگ است که امروز سمت ریاست ائتلاف احزاب و سازمانهای دموکرات و ترقیخواه افغانستان را احراز می‌کنم. در جریان نه ماه که از اساسگذاری ائتلاف ما می‌گذرد، دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای داشته‌ایم که آخرین آنها در گزارش محترم زاحل، بازتاب یافته‌اند. من امروز میخواهم روی وضعیت کنونی ائتلاف، چشم انداز نزدیک انکشاف آن و وظایف سترگی که فرا راه جنبش متشکل دموکراتیک کشور قرار دارند، درنگ کنم.

جای مسرت است که امروز هفت سازمان مطرح چپ و مترقی کشور با پذیرش پلتفرم سیاسی و اصول تشکیلاتی ائتلاف، نهاد سیاسی را به وجود آورده‌اند که افزون بر تعهد در قبال دفاع از منافع مردم زحمتکش افغانستان و آرایه یک برنامه مترقی و دموکراتیک برای برون کشیدن کشور از وضع فاجعه بار ناشی از حاکمیت ارتجاع قرون وسطایی، تشکیل در یک حزب واحد سراسری را نیز به حیث هدف اساسی خود قرار داده‌اند. جلسات منظم و سازنده هیئت رئیسه ائتلاف و شورای عالی

در جریان نُه ماه گذشته، فضای جدیدی را برای رفع سوء تفاهمها، نزدیکی مواضع، تحکیم روحیه همبسته گی، پرورش صراحت در موضعگیریهای اندیشه یی و سیاسی و تلاش دسته جمعی برای تحقق اهداف پلاتفورم ائتلاف، به وجود آورده است. جا دارد در زمینه از کار و تلاش مسوولان سازمانهای مشمول ائتلاف به قدردانی یاد کرد. به یقین حزب واحد آینده ما و جنبش مترقی کشور، تلاشهای تاریخی آنها را فراموش نخواهند کرد.

رفقای عزیز،

هفت حزب و سازمان متشکل در ائتلاف جداً مصمم اند که در آینده نزدیک مرحله دوم انکشاف ائتلاف را مبنی بر فراهم آوری شرایط لازم برای راه اندازی کنگره اساسگذار حزب واحد سراسری دموکراتیک، آغاز نمایند. شما واقفید که از چند ماه بدین سو، بحث در باره ایجاد حزب در تمام جلسات هیئت رئیسه به حیث یکی از مواد دایمی آجندا، جریان دارد. یک ماه پیش تصمیم گرفته شد تا سمیناری در باره "حزب و ویژه گیهای حزب مُدرن و دموکراتیک" دایر گردد که به دنبال آن ورکشاپی برای اشاعه دستاوردهای تیوریک و شناختی آن با شرکت تعداد قابل ملاحظه یی از اعضای سازمانهای مشمول ائتلاف در کابل سازماندهی خواهد شد.

این اقدامات به منظور آن روی دست گرفته می شوند تا روند اساسگذاری حزب سراسری بر بُنیاد یک نگرش علمی و شناخت دقیق وضعیت عینی و مشخص جامعه و جنبش دموکراتیک و دادخواه افغانی، متکی گردد. حزبی باید در فرایند تکامل ائتلاف پدیدار گردد که از یک سو با زنده گی توده های مردم پیوند ارگانیک داشته باشد، نیازها و منافع مادی و معنوی آنها را در وضعیت سیاسی تمثیل کند و مطالبات برحق آنها را به تحقق برساند و از سوی دیگر دارای چنان ساختار و اصول زنده گی درونی باشد که دموکراسی واقعی، شفافیت، صراحت، صداقت، وفاداری و روحیه عالی وقف و از خودگذری را در پراتیک روزمره خود به کار بندد. حزبی که در چشم انداز پویه بالنده گی ائتلاف قرار دارد نیازمند جهانبینی خواهد بود که بتواند از فراسوی ایدیالوژیهای دیرینه یا معاصر، کلید فهم علمی جامعه افغانی را در همه ابعاد آن، عرضه کند. در این زمینه دو گرایش افراطی در جریان دو دهه اخیر در جنبش دموکراتیک کشور شکل گرفته اند، یکی آن که با هراس از فروغلتیدن دوباره حزب بعدی به

پرتگاه خشک اندیشی، باورمندی مذهبی وار و دگماتیسم ایدئولوژیک ویرانگر، مراجعه به هر گونه دستگاه منسجم فکری را مردود می‌شمرد و ضرورت داشتن آن را برای یک حزب - ولو حزب آینده ساز باشد - نفی می‌کند. **دو دیگر** آنکه ایدئولوژی را پایه و اساس تشکل در یک حزب پنداشته، **یکسانی** نظر، داوری و اسلوب تفکر را اصل عدول ناپذیر تعلق به حزب می‌داند. اما گرایش سومی، که فراتر از این دو تمایل مسأله نقش اندیشه و تیوری علمی را در زمینه تحلیلهای حزب تدوین برنامه های دورنمایی و مقطعی آن، رهنمایی حرکت‌های اجتماعی و سازماندهی پراتیک سیاسی حزب در وضعیت سیاسی کشور، مورد بحث قرار می‌دهد، خود این تیوری را نیز در مقام یک پدیده اجتماعی-تاریخی عصر ما قرار می‌دهد، یعنی نسبی بودن و گذرا بودن آن را در پهنه تاریخ می‌پذیرد و آن را پیوسته در پیشرفت و دگرگونی می‌بیند. مشهور است که این تیوری در خدمت چنان حرکت اجتماعی قرار دارد که با رسیدنش به آماج فرجامین، یعنی جامعه داد بُنیاد، ضرورت وجود این تیوری را منتفی می‌سازد. در جامعه فاقد تضادهای طبقاتی، ضرورت تیوری مبارزه طبقاتی خاموش می‌گردد.

این گرایش، تحلیل واقعیت جامعه افغانی را هرگز فدای قالب‌هایی از پیش ساخته دستگاه های جزمی اندیشه یی نخواهد ساخت. استراتیژی و تاکتیک‌های حزب پیوسته بر واقعیت افغانی و اوضاع مشخص منطقه و جهان تکیه خواهد داشت، نی بر کدام الگوی از پیش ساخته ذهنی!

از نگاه پیوندهای اجتماعی، حزب صرف شعار طبقه کارگر را عنوان نخواهد کرد، بل، مجموع زحمتکشان افغانستان، یعنی همه طبقات و اقشاری را که در اثر سلطه مناسبات استثمارگرانه سده های متوالی و حاکمیت ارتجاع قرون وسطایی زیر پوشش ناتو در بستر بینوایی، فقر، بیسوادی، بیماری و ده ها فاجعه دیگر به سر می‌برند، تکیه گاه اجتماعی خود تلقی می‌کند و از آنها نماینده گی و حمایت می‌کند.

چنین است رفقای عزیز راستاهای فکری که رهبری ائتلاف برای پایه گذاری حزب بعدی در معرض تفکر جنبش دموکراتیک کشور قرار می‌دهد. ما جداً مصمم هستیم که نوزایی جنبش متشکل

دموکراتیک کشور را در گسست قانونمند از جنبه های تاریک و عناصر منفی چپ دیروزی افغانی به سر رسانیم. همه پرسی از اعضای سازمانهای مشمول ائتلاف و مبارزان تشکل نیافته جنبش در باره ویژه گیهای حزب واحد فردای ما جریان دارد. بار نخست است که به صفوف جنبش مراجعه می شود تا خود، وضع را تحلیل کرده، نظریات و پیشنهادهای خود را در باره حزبی که فردا عضویت آن را کسب می کنند، ارایه بدارند. دموکراسی مستقیم چنین است که مبارزان صف سرنوشت سازمان شان را تعیین کنند و ما به این اصل همیشه وفادار خواهیم ماند. تجربه تلخ احزاب چپ دیروزی گواهی می دهند که غصب حقوق و صلاحیتهای صفوف توسط ارگانهای مرکزی حزب، باعث بروز دیکتاتوری مقامات و ارکان بیروکراتیک حزب می گردد. با چنین روشبنینی است که ما گامهای اول تدارک کنگره اساسگذار را خواهیم برداشت و از شما و همه اعضای سازمانهای ائتلاف و مجموع رهروان جنبش دموکراتیک و مترقی کشور دعوت می کنیم تا ما را در این راه سترگ تاریخی یاری رسانید.

رفقا و همزمان عزیز،

تحقق آرمان بزرگ و شریفانه ما در شرایطی مطرح است که سرزمین ما در مرحله پیچیده و دشوار تاریخ خود قرار می گیرد. خروج اعلان شده قوای ناتو و کاهش نیروهای مسلح امریکایی ناگزیر برای مدت زمانی بی ثباتی و بی امنیتی بیشتر را از پی خواهند داشت و زمینه مساعدتر را برای تحقق اهداف استراتژیک پاکستان، ایران، روسیه چین و شماری از کشورهای عربی فراهم خواهد ساخت. گسترش مداخلات بیرون از یک سو و تزلزل حاکمیت از سوی دیگر، به تشدید تضادها، اختلافات و رقابتها بین ارکان مختلف ارتجاع قرون وسطایی برخاسته از جهاد دیروزی در پیوند با مافیای مواد مخدر، خواهد انجامید. توسل به اقدامات مسلحانه جهت حل این تناقضات از بسترهای مساعد برخوردار خواهد شد.

از همین اکنون کشمکش بین ارتجاع حاکم و ارتجاع مخالف حاکمیت برای پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴ به شدت ادامه دارد. اگر امروز در حضور قوتهای ناتو، این کشمکشها شکل مسالمت آمیز را دارند، در وضع بی ثبات تر آینده، به گونه های دیگری ادامه خواهند یافت. مجموع حرکتها داخلی ارتجاع به تضعیف بیشتر آن و کاهش روز افزون اعتبار آن در مقیاس ملی و

جهانی خواهد انجامید. با چنین چشم انداز تیره یی که بر فردای کشور سایه افکنده است، ابعاد مسوولیت‌های تاریخی جنبش دموکراتیک مردمی رقم زده می شوند. تنها شکل نیروهای مترقی در یک سازمان بزرگ سیاسی، خواهد توانست پاسخی درخور برای آن وضعیت پیش کشد. روند تضعیف درونی ارتجاع، تشدید مداخلات ویرانگر بیرون، خود حضور یک نیروی سیاسی مردمی را در وضعیت سیاسی جهت تضمین بقای کشور مطالبه می کند. حزبی که ساخته خواهد شد باید چنان نیرومند، مصمم، هشیار و مدبر باشد که بتواند به حیث الترناتیف ارتجاع جهت حل مسایل بزرگ کشوری و مردمی در یکی از پیچیده ترین و نا معلوم ترین مقطع های تاریخ افغانستان، در پهنه سیاست کشور مطرح گردد. رفقا به یقین دشواری کارهای بعدی ما را تصور کرده می توانند.

برخی از دوستان انتظار دارند تا ائتلاف همین اکنون در "بازی قدرت" که بین ارتجاع حاکم و ارتجاع مخالف جریان دارد، شرکت کند. به این دوستان باید یادآور شوم که تناسب قواء در این بازی چنان است که ائتلاف در همه حالت‌های ممکن، ابزاری در دست ارتجاع خواهد بود. ما باید روی استقلال اندیشه یی، سیاسی و سازمانی ائتلاف امروزی و حزب فردای ما تأکید ورزیم و در مقام یک نیروی سیاسی خارج از دایره عملکرد ارتجاع در وضعیت سیاسی، در پهنه تاریخ عروج کنیم. زحمتکشان افغانستان باید سیمای شفاف، متعهد و پاکیزه سرشت این نیرو را ببینند، به حقانیت راه و پراتیک آن باور حاصل کنند و در نهایت به آن به حیث نماینده سیاسی و آئینه آرمانهای شان اعتماد کنند. هرگونه پیوند نا موجه و هرگونه معامله گری سود جویانه با ارتجاع، از اعتبار سیاسی ائتلاف خواهد کاست. ما جداً متوجه هستیم که در دام چنین وسوسه ها نیفتیم.

رفقا و هم‌رهان عزیز،

شورای خارج کشور ائتلاف در نظر دارد تا در آینده نزدیک گردهمایی بزرگی را از کادرها و فعالان سازمانهای ائتلاف و شخصیت‌های جنبش مترقی کشور که در مهاجرت ناگزیر به سر می برند، در اروپا برپا دارد. این گردهمایی فرصت و زمینه یی خواهد بود تا فرقه گرایی سازمانی، اقتدا گری مذهبی وار، اختلافات سلیقه یی و ذات البینی و رقابت‌های ویرانگر کنار گذاشته شوند و اهداف و آرمانهای

پلتفورم ائتلاف که محور برنامه حزب فردای ما را تشکیل می دهند، همراه با چه گونه گی راه اندازی امور مقدماتی کنگره اساسگذار این حزب، در محراق توجه قرار گیرند.

اعضای شورای خارج کشور ائتلاف با چنین احساس مسوولیت مصروف سازماندهی گردهمایی نامبرده اند. جا دارد از تلاش رفقای هیئت حزب مردم افغانستان که ریاست دوره یی آن شورا را اکنون به عهده دارند به قدر دانی یاد کنم که روحیه رفیقانه را فراتر از برخوردهای گذشته قرار می دهند و فضای کار سازنده مشترک را ارج می گذارند.

در رابطه با گسترش ائتلاف باید یادآور شوم که تماسها و گفتگوها با رفقای رهبری و کادرهای "حزب ملی ترقی وطن" از دیر زمانی بدین سو ادامه دارد. با وجود گرایش مسلط برای پیوستن به ائتلاف و به دنبال آن ایجاد حزب سراسری فردا، هنوز تصمیم صریحی از رفقای رهبری این حزب در اختیار نداریم. با استفاده از فرصت، به حیث رئیس دوره یی ائتلاف، از همه نهاد های سیاسی ترقیخواه کشور و بخصوص از رفقای «حزب ملی ترقی وطن» صمیمانه دعوت می کنم تا منافع علیای جنبش دموکراتیک را فراتر از اختلافات جزئی قرار دهند و به ائتلاف بپیوندند تا با هم یکجا کار تدارک کنگره حزب واحد سراسری را آغاز کنیم. این رفقا به یقین می دانند که ما در وضعیت کنونی فرصت زیادی در اختیار نداریم تا موضوع اساسگذاری حزب سراسری را به فرادهای دور حواله کنیم.

وجود اختلافات فرعی و حتا تاکتیکی در دورن احزاب بزرگ، امر عادی است. من گمان نمی کنم و از صحبت‌هایی که با رفقای حزب ملی ترقی وطن داشته ام، نیز چنین استنباط نمی شود که آنان با ائتلاف اختلافات استراتژیک داشته باشند. پس مشکل در کجاست؟ من رفقای رهبری حزب ملی ترقی وطن را صمیمانه و با احساس مسوولیت به اتخاذ تصمیم شجاعانه برای پیوستن به ائتلاف ترغیب می کنم.

رفقا و دوستان گرانقدر،

من در دوران ریاستم تلاش خواهم کرد تا روحیه همبسته گی را در هیئت رئیسه و دیگر ارگانهای ائتلاف تقویت کنم، با رهبریهها و فعالان سازمانهای عضو ائتلاف در مورد انکشاف ائتلاف و وضعیت

کشور تبادل نظر نمایم و تدارک کنگره اساسگذار حزب فردای ما را مشمول برنامه کوتاه مدت آنان سازم.

در آغاز ماه فبروری ۲۰۱۳، بنا به دعوت حزب کمونیست فرانسه، هیئت رهبری ائتلاف در سی و ششمین کنگره آن حزب در پاریس اشتراک خواهد کرد. من به حیث رئیس دوره‌یی تلاش خواهم کرد تا از تربییون پُر اعتبار آن کنگره، هویت و اهداف ائتلاف ما را معرفی بدارم و با استفاده از فرصت، با نماینده گان احزاب مترقی جهان گفتگو کنم.

چنین اند رفقای عزیز وظایفی که در آینده نزدیک فرا راه ما قرار دارند. من باور دارم که با اتکا به نیروی فکری و عملی شما و همه فعالان سازمانهای عضو ائتلاف، خواهیم توانست وظایف نامبرده را به سر رسانیم.

- زنده باد مردم زحمتکش افغانستان؛

- پیروز باد داعیه برحق رزمنده گان جنبش دادخواه و دموکراتیک افغانستان.